

การประเมินความเสี่ยง

ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของสถานศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะขาด ความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของโดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงินคุณภาพการให้บริการความเป็นธรรม ในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคมอย่างไรก็ตาม ท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็น จำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพัตติมิชอบในระดับที่รุนแรง ขึ้นและยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โรงเรียนเบ็ญทิยาสรรค์ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับสินบน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิด การทุจริต

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น ๔ ด้านดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์โครงสร้างองค์กรภาวะการแข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญา ที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัยคือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณธรรมของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสถานะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลเหล่านั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวหรือรู้ตัวทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัด อยู่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการสัมปทาน หรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก และผลเสียเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนเปิดพิทยาสรรค์ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนเปิดพิทยาสรรค์ทราบถึงความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้งบประมาณ

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงานเพื่อยับยั้งการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

ศัพท์เฉพาะคํานิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คํานิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบเรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง/ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไข้ปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แกบุคคลเพื่อบังคับให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน

จากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ๒ ประเด็น คือ ๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยง การทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

๒. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

การประเมินความเสี่ยงโรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินโดยพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัยรายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
๓	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นยากหรือแทบจะไม่มี

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของ ความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาสxผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕ – ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	๙ – ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	๔ – ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	๑ – ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	๑๕ – ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	๙ – ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Moderate)	๔ – ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ – ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเองผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่ มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้ เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริตเพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ ๑ โดยตาราง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๒ ประเด็นคือ ๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒) การบริหารงานบุคคล จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

**ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ
สถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตและระดับความ
รุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	RiskScore(LxI)		
			Likelihood	Impact	RiskScore
๑.	การจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการจัดซื้อจัด จ้างไม่เป็นไปตาม ระเบียบ	๑. การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตาม ระเบียบและกฎหมายที่ เกี่ยวข้องด้านพัสดุและไม่ เป็นไปตามขั้นตอนในการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑	๒	๒
		๒. มีระเบียบ กฎหมาย เกี่ยวข้องค่อนข้างมากและมี การปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ ตลอด ทำให้บุคลากรขาด ความชำนาญในการ ปฏิบัติงาน	๑	๒	๒
๒.	บริหารงานบุคคล การเบิกจ่าย ค่าตอบแทนไม่ สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	๑. บุคลากรบางส่วนขาด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑
		๒. การเบิกค่าตอบแทน การ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ หรือการจัดประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ตรง ตามความเป็นจริง	๑	๑	๑

**ขั้นตอนที่ ๓ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของสถานศึกษา**

มาตรการหมายถึงวิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตโดย
ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ส่วน ลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้มสีเหลืองจะถูกเลือกในลำดับต่อมามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
อาจมี หลากหลายวิธีการหน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุดและประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับ
ความเสี่ยง การทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใดดีพอใช้หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดหรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

โรงเรียนเบ็ญทิยาสรรค์จึงได้ดำเนินการกำหนด และปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดมาตรการตาม ตารางดังต่อไปนี้

มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เหตุการณ์ความเสี่ยง (RiskFactor)	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
๑. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านพัสดุและไม่เป็นไปตามขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑	๑	๒	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ให้ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้าน การจัดซื้อจัดจ้างจัดทำ รายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างราย ไตรมาส และเสนอให้บริหารรับทราบ ทุกครั้ง	โรงเรียนเบ็ญทิพยาสรรค์ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ แนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัดเป็นไปตามขั้นตอน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามระเบียบ และรายงานผู้บริหารทราบ	กลุ่มบริหารงบประมาณและหน่วยตรวจสอบภายใน
๒. มีระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด ทำให้บุคลากรขาดความชำนาญในการปฏิบัติงาน	๑	๑	๒	๑. ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับผู้เสนองานในการจัดซื้อ จัดจ้าง ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด	โรงเรียนเบ็ญทิพยาสรรค์พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ระเบียบ กฎหมายงานพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง และการปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	กลุ่มบริหารงบประมาณและครูบุคลากรทุกท่าน
๓.บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ปฏิบัตินโยบายเกี่ยวกับ ความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด	โรงเรียนเบ็ญทิพยาสรรค์พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวข้องร้องเรียน	กลุ่มบริหารงบประมาณและครูบุคลากรทุกท่าน

เหตุการณ์ความเสี่ยง (RiskFactor)	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
				๒. ควบคุม กำกับ ดูแลการ ประกาศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวข้องร้องเรียน การ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และ การ ประพฤติมิชอบ เพื่อให้ยึดถือปฏิบัติ	การ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และ การ ประพฤติมิชอบ	
๔. การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ หรือการจัด ประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ตรง ตามความเป็นจริง	๑	๑	๑	๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การดำเนินการ ป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุม และทั่วถึง มากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทางและ มาตรการในการดำเนินการ สร้างจิตสำนึก ให้ข้าราชการ รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ	โรงเรียนเบ็ญทิพยาสรรค์ จัด กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การ ดำเนินการป้องกัน ปราบปรามการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ เช่น การ ประชุม และการสร้างความรู้ความ เข้าใจระเบียบการเบิกจ่ายไปราชการ	กลุ่มบริหาร งบประมาณ และครูบุคลากร ทุกท่าน

ผลการดำเนินงานตามมาตรการหรือการดำเนินงานเพื่อการบริหาร จัดการความเสี่ยง

โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ ได้มีการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดความทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อเป้เช่นแนวทางการป้องกัน และลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความไม่สุจริต ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความไม่สุจริต ซึ่งผลการดำเนินงานตามมาตรการหรือการดำเนินงานเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง แสดงดังตารางดังนี้

ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานตามมาตรการหรือการดำเนินงานเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง
การจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	ต่ำ	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ให้ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ แนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้าน การจัดซื้อจัดจ้างจัดทำ รายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างราย ไตรมาสและเสนอให้บริหารรับทราบ ทุกครั้ง ๓. ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อ จัดจ้าง ๔. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและ บุคลากร ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด	๑. โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัดเป็นไปตามขั้นตอน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามระเบียบ และรายงานผู้บริหารทราบ ๒. โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ พัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความรู้ระเบียบ กฎหมายงานพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง และการปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
บริหารงานบุคคล การเบิกจ่าย ค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับกฎหมาย กฏระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	ต่ำ	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ปฏิบัตินโยบายเกี่ยวกับ ความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	๑. โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์ พัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความรู้ความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวข้อง

ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานตามมาตรการหรือการดำเนินงานเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง
		๒. ควบคุม กำกับ ดูแลการประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวข้องร้องเรียน การ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และ การประพัตติมิชอบเพื่อให้ยึดถือปฏิบัติ ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การดำเนินการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและ ประพัตติมิชอบ ให้ครอบคลุม และทั่วถึงมากยิ่งขึ้นเพื่อร่วมสร้างแนวทางและมาตรการในการดำเนินการ สร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการ รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ	ร้องเรียน การ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และ การประพัตติมิชอบ ๒. โรงเรียนเปิดพิทยาสรรค์ จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพัตติมิชอบ เช่น การประชุม และการสร้างความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่ายไปราชการ

โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ